

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkah pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Z inozemstvom celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVIŠEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Darovi.

Kranjska hranilnica je te dni podala v uradnem listu pregled o svojem premoženju. Preteklo leto izkazuje čistega dobička 240.734 kron 77 vin. Poročilo pravi, da je bilanca preteklega leta zelo ugodna, vključ neugodnim razmeram in vplivom. Od svojega dobička je kranjska hranilnica razdelila 153.020 kron. To je velika svota.

Darovi so bila deležna pred vsem nemška in verska društva. Kako je s kranjsko hranilnico, vemo vsi — govorimo le o darovih. Za ubožna in bolniška društva je darovala nemška hranilnica 23.100 kron. Za ubožne učence in učenke 3200 kron. Za šolo in vzgojo se je odločila svota 53.920 K, od teh je dobil »Schul-kuratorium« 22.000 K (za nemške šolske namene) filharmonična družba 4000. — Za znanstvene namene je odločen dar 3700 K. Od tega dobi potresna postaja 3000 K, prof. Paulin za izdajo knjige »Flora carniolica« 500 kron. — Za umetnost in umetno obrt se je položil dar 43.500 K. Od tega dobi nemško gledališče v Ljubljani 40.000 K. Deželna kultura in promet bodeta deležna daru: 9600 K. Od tega dobi Alpenverein 2000 K (ali z liberum veto ali ne, kdo ve?) — Za razne namene se je odločilo 2200 kron.

Kdor bi natančneje pregledal te darove, bi lahko videl, kako so previdno sestavljeni. Tu in tam se da kaka malenkost za občne javne stvari, za kak oltar, cerkev, kapelico, za ubožce, klepce, bolnike — da se more zavaliti tihoče za nemške stvari. Tako je n. pr. podpora 40.000 K nemškemu gledališču naravnost impozantna. Ako pri tem pomislimo, koliko raznih cenzorjev, izjav in drugih priseg se zahteva pri nas, ako naklonimo gledališču par tisoč kron podpore, lahko občudujemo nemško pokrvitost za svoje gledališče. Bog ve, ali kranjska šparksa zahteva od gledališkega vodstva političnega prepričanja, da naj bo klerikalno ali liberalno? Mi mislimo, da zahteva edino to — da je nemško. Za svoto 40.000 K lahko zahteva to. Enako je pri nemškem alpskem društvu in drugod.

Ako bi pregledali one podpore, ki pri tem slučajno zadenejo kakega slovenskega človeka, bi videli, da te svotice ne dosegajo niti eno stotinko onih slovenskih tisočev, ki leže naloženi v nemški kranjski hranilnici.

Kranjski Nemci so srečni, da imajo to hranilnico. Kaj bi sicer počeli brez teh tisočev podpor, ki jih vsako leto razdele v nemške namene?

Drugi darovi, ki so splošnega značaja, imajo svoj namen — in se menda dobro izplačajo.

Ti darovi nas le opozarjajo, kakega pomena so denarni zavodi — in kako važno je to — v čevavi roki so. Kajti: kdor ima, ta deli — in deli — komur hoče.

Janez Mencinger.

Dan za dnem se rušijo stari stebri, ki so položili temelj novi slovenski literaturi in kulturi... Umrli je starosta slovenskih pisateljev — Janez Mencinger. Bil je najstarejši med sedaj živečimi pisatelji. Rojen je bil leta 1838, na Brodu v Bohinju št. 20. Bil je prvorojenec premožne hiše — zato je bil odločen za šole. Prišel je v Ljubljano, kjer je dovršil gimnazijo, odtod pa je prišel na Dunaj, kjer se je najprej posvetil klasični filologiji pozneje pa se je odlo-

čil za jus. Kot dr. prava se je vrnil v domovino in je bil dolgo časa odvetnik v Kranju — pozneje pa je živel v Krškem, kjer mu je zelo ugajalo in tu je ostal do konca.

Mencinger je ostal po srcu, duši in nazorih zvest sin svoje gorske domovine, pristen Bohinjec se kaže iz vseh spisov. Tudi ni pozabil, da je bil par let klasičen filolog, kajti poznal je staro literaturo in jo je visoko cenil. — Pa tudi nove in moderne duševne in literarne snovi mu niso ostale neznanne — poznal jih je in je premeril njih globino. V Mencingerju je bilo mnogo pristnega in zdravega filozofa, bil je globok mislec, duhovit satirik in krepek mož, ki se je igral s svetom ter ga obvladal s svojo stoično mirnostjo. Tiha mogočna in globoko zamišljena gorenjska - bohinjska narava — polna zdravja in sile — ponosna in modra — in ne brez gorjanskega dovtipa. Mencinger je začel pisati že na gimnaziji in je nosil Bleiweisov pesnice za »Novice«. Imel je sicer nemške profesorske, toda ti so mu svetovali mnogo koristnega. Prof. Möllwald mu je svetoval, naj piše pesmi, naj se seznanja s svetovno literaturo in naj se posveti estetiki. Mencinger je na ta način dobil temeljito slovstveno izobrazbo. Na Dunaju je bil Mencinger v krogu onih mladih pisateljev, ki so stali okoli »Glasnika«; Erjavec Tušek, Senko, Valjavec in drugi.

Mencinger je poznal svet in svetovno literaturo — z dušo pa je ostal v Bohinju. Gorenjska stran s svojimi starimi trdimi, krepkimi ljudmi mu je nudila snovi za povesti. Pisal je v »Slov. Glasnik«, Letos je »Slov. Matica« izdala prvi zvezek njegovih zbranih spisov. Iz njih je lahko vsak spoznal Mencingerja Gorenjca, kakor je pisal v oni dobi, Mencinger je za Gorenjce to, kar je Trdinca za Dolenjce.

Iz one prve dobe so povesti: Jerica — Vetrogončič — Zlato pa sir — Človek toliko velja, kar plača — Skušnjava in skušnje. — Po letu 1870. zapazim v Mencingerjevem življenju kratek premor. L. 1885. pa se je oglasil s svojo satiro: Čmokavzar in Ušperna, v kateri se je postavil proti »Kresovi« šoli, ki je kmečko, le preveč kmečko opisovala (usoda je hotela, da sta umrla Sket in Mencinger drug zadrugim, stala sta takrat vsak na drugi strani.) V zadnjih letih pa je podal Mencinger slovenskemu občinstvu dve posebni deli, ki kažeta moža-filozofa v najlepši luči. L. 1893. je izhajal v »Ljubljanskem Zvonu« »Abadon« (bajka za starce) — in par let pozneje je izdala »Slov. Matica« — »Hojo na Triglav«, ki jo je z vsjo gorenjsko šegavostjo popisal Zenaj Nemcigen. Ta zadnji spis ima mnogo osebnih spominov. Spisi dr. Mencingerja bodo obsegali nekaj knjig; dasi so starejši spisi nekoliko zastareli — niso brez vrednosti — kajti vse povesti so čist izraz kremenene gorenjske duše. Abadon in Hoja na Triglav pa sta globoko zasnovana spisa, pri katerih se bo ustavil vsak, ki bo zasledoval naš kulturni razvoj.

Janez Mencinger je markantna osebnost v naši literaturi. Njegovo delo sega od prvega začetka slov. pripovedništva do moderne dobe. Z njegovo smrtjo postane starosta slovenskih pisateljev — Stritar.

Pogreb bo v nedeljo ob 4. popoldne.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

mu lice zakremži od zlobe. V tej zlobi proti doktorju se je skrivala zatajena, toda slično žrjavici vroča strast, ljubosumnost. Njegovo kot kamen trdo srce je bilo pristopno ljubezni zgolj v tem nezalem pojavu.

»Vedno in povsod ta lopov.«
Stefčev odide na stran ter jame iskati po žepu svoje suknje.

»Evo, tu je pismo, ki sem ga včeraj našel na ulici, uprav pred vašo hišo.«
»Kakšno pismo je to?«

»Podpisano je od Sokolova... Pošilja ga v Panagjurišče zdi se mi podobnim postopacem, kakor je on.«

»A kakšne neumnosti piše? Plen, ogenj, požar, kaj ne?«

»On piše od povsem drugih, zdelo bi se nedolžnih rečeh; toda naj propadem, ako pod njimi nima v mislih nečesa drugega!« odvrne Stefčev ter znovič razgrne pismo. »Toda Zamanov to iztuhta in pretolmači; on je v takem veščak, da že oddaleč ovoha puntarja.«

Pri teh besedah je Lalka obledela. Polagoma se je zmuznila iz sobe ter šla doli k materi.

»Kaj ti je Lalka?« jo vpraša mati.
»Nič mi ni, ji odvrne s slabim glasom ter sede in si podpre z rokami glavo.«

Mati kvavarajoča se s pripravo južine, se ni brigala dalje za njo. Ona sama je bila zelo razdražena in močno mešajoča s kuhljo po ponvi, je preklinjala svoje sinove.

Naj propadejo, izdajica naj jih pomete, da svojega očeta umore prezgodaj... Komaj se je nekoliko popravil, že je zopet slabo z njim. Kako da so tako zblaznili in zbesneli. A ta spovrček Gina, da, še ta prazna buča Genko, celo ta dva bosta kmalu krmila s suharjem te malopridneže. Da bi se z njim zadavili!

Tečaj za člane izpraševalnih komisij.

Kakor smo že poročali je priredila »Deželna zveza obrtnih zadrug na Kranjskem« dne 9. t. m. v prostorih c. kr. obrtne šole v Ljubljani enodnevni tečaj za prisidnike izpraševalnih komisij. Udeležilo se je tega tečaja nad 30 gospodov, razven tega zastopniki raznih korporacij in precej številno zlasti voditelji obrtnonadaljevalnih šol na Kranjskem.

Tečaj je otvoril načelnik »Obrtne zveze« g. Franchetti, ki je v svojem nagovoru pozdravil navzoče ter jim predstavil zastopnika deželne vlade g. dr. pl. Hočevarja, zastopnika ljubljanskega mestnega magistrata g. dr. Brce-ta in g. Iv. Kregarja, kot zastopnika obrtnopospeševalnega zavoda. — Zahvalil se je dalje združnemu inštruktorju g. dr. Blodigu in ravnateljju g. Šubicu za njihovo naklonjenost in zlasti za to, da sta prevzela referate za ta tečaj. Imenovani zastopniki so se zahvalili za pozdrav in želeli tečaju najboljših uspehov.

G. dr. Blodig je očrtal v svojem referatu v splošnem zakonite določbe, ki jih predpisuje obrtni red ravno glede preskušeni obrtniških vajencev. Predvsem je opozoril na okolnost, da je z zakonito določbo z dne 16. febru- arja 1912 predpisano, da more biti prisidnik izmed pomočnikov oni, ki je bil že 4 leta sam pomočnik in se je vrhutega tudi sam podvrgel vajenški preskušnji. Na Kranjskem žal nimamo danes mnogo takih pomočnikov, zato bo omenjena določba napravljala precejšnje tež-koče. Marsikateri pomočnik bo namreč prisij- ljen podvreči se izpraševalni komisiji v kaki drugi kronovini, ako bo hotel postati samostoj- en obrtnik. Opozarjal je dalje tudi, da se na Kranjskem danes premalo ovažuje zakonita do- ločba, glasom katere se pri vajencih, ki se pred preteklo učne dobe niso podvrgli vajenški preskušnji, podaljša njihova učna doba eo ipso za največ pol leta.

Po tem referatu se je razvila daljša debata, tekem katere se je kritikovalo marsikatero pomanjkljivost sedaj veljavnega obrtnega reda in dalo tozadevne direktive zastopniku v obrt- nem svetu trgovskega ministerstva.

Iz predavanja g. ravnatelja Šubica povzame- mo sledeče:

Postopanje pri izpraševalnih komisijah ni povsod enako. Glede praktičnega dela pres- kušnje sicer ni najti kdove kakih razlik med posameznimi kraji, pač pa se iz teorije ponekod mnogo zahteva, drugod pa prav malo, ali še celo ničesar. Namen današnjega tečaja je, da se dogovori v tem oziru kolikor mogoče eno- tno postopanje. Tudi tiskovine, ki se uporab- ljajo pri izpraševalnih komisijah, niso enotne in ne odgovarjajo današnjemu modernemu ča- su. Spričevala n. pr. bi morala biti že nekoliko okusnejše in moderneje urejena. Tudi naj bi vsaka izpraševalna komisija imela glede vseh izpričeval duplikate v posebni knjigi. Česar se v praksi nikdar ne obžaluje. Znanje vajencev naj bi se klasifikiralo sumarično in ne vsako vprašanje posebej. Dalje naj se oni vajenci, ki so dovršili z dobrim uspehom obrtno-nadalje- valno šolo, oproste vsakih teoretičnih vpra- šani. Tako postopanje bi bilo velike važnosti za razvoj našega obrtnega šolstva.

V daljši debati se je nato sklenilo, da se naj izdajajo spričevala samo v slovenskem je- ziku. Prestave spričeval v posameznih sluča- jih itak sodišče brezplačno potrjuje. Sklene se

Vnišla je Kaka Ginka. To je bilo Jurda- nici po godu, da si je nad njo razlila svojo jezo. »Čemu se toliko srdiš, mati? Ti bi se i- mela nasprotno radovati... Čorbadžijke imajo dajati drugim dober vzgled...«

»Molči, Gina!« zakriči mati. »Jaz te ne poslušam več. Ti si spovrček!«

»Nisem spovrček, marveč sem bolgarska rodoljubkinja!« odvrne Gina vneto.

»Bolgarska rodoljubkinja! Ali radi tega biješ dan na dan svojega moža?«

»Bijem ga, ker je moj gospodar, to je dru- ga politika: notranja politika.«

»Oh, ti spovrček! Ti nemara hočeš biti večja Bolagrka, nego je tvoj oče? Ko bi vedel da čitaš časopise Sokolova, vreščal bi nad teboj, brez ozira na to, da imaš že štiri križe na hrbtu...«

»Mati lažeš kakor ciganka. O Božiču mi je minilo uprav dva in trideset let. Vem do- bro, koliko sem stara.«

Sluzabnica pretrga ta razgovor.
»Kaka Dona, pojdite, dedu Jurdanu je sla- bo«, reče prestrašena.

»Na, tu ga imaš! Oh, moj Bog!« zakliče Jurdanova žena ter hiti k možu, pustivši ponvo na ognju.

Se ko je stopala po stopnjicah, je začula presunljivo krič Jurdana, katerega se je po- lastila kolika. Našla ga je v gornji sobi zvijati in valjati se po tleh od neizrekljive bolečine v črevalih. Lice je imel spekedrano in zasanelo; kruto in obupno hreščanje je prihajalo iz star- čevih prsij, vsled česar pa njegova bolečina ni polegla. Njegov krič je napolnjeval z grozo domače in ga je bilo moči slišati celo na ulico.

Urno so poslali enega izmed delavcev, da naj pokliče Janekija, ta pa se je vrnil s poro- čilom, da zdravnik ni našel doma, da je

dalje izdati brošuro, v kateri naj bodo navede- na splošna teoretična vprašanja, ki pridejo v poštev za vse obrti, glede posameznih obrti pa naj se dajo samo direktive glede izpraševanja. Na koncu brošure naj se doda en vzgled iz go- tove obrti, tako, da se bo vsak lahko iz te bro- šure natančno informiral, kaj vse se zahteva pri preskušnjah. Deluje naj se dalje na to, da se spopolni obrtna terminologija za vse obrti, na katerem polju že deluje več let »Slovenska Matica«.

Po zaključitvi tečaja so si udeleženci ogle- dali pod vodstvom ravnatelja Šubica c. kr. obrtno šolo in posamezne delavnice v njej.

Kakor razvidno, je bil ta tečaj pravzaprav le nekaka enketa, ki pa bo imela gotovo naj- boljše posledice za razvoj naše obrti.

Zveza južnih Slovanov.

Zalostna je zgodovina te nekdanje parla- mentarne zveze južnih Slovanov. Osebnata ter politična nasprotstva so bila kriva, da se je razbil v najpotrebnejšem času skupen nastop Jugoslovanov. Zalostni dogodki v početku za- sedanja sedanjega državnega zbora so poka- zali malenkost naših razmer, prišlo je do po- polnega razkola in preloma v jugoslovanski delegaciji, ki se je potem grupirala po posa- meznih skupinah, ki so se pa zopet hitro izpre- menile tako, da imamo danes dve jugoslovans- ki parlamentarni skupini in nekaj dijakov. Ni naš namen posegati v pravkar minole dogod- ke, ki so pokazali marsikake doslej točke v precej temni in mračni razsvetljavi, nočemo tu- di razpravljati o vzrokih in povodih, ki so pre- prečili skupen nastop jugoslovanske delegaci- je; gre se nam za inicijativo, ki se je baje po poročilih bosanske korespondence, pojavila v Ljubljani.

Dogodki na Hrvaškem so takega pomena za vse jugoslovanske dežele tostran Litve, da je naloga jugoslovanske delegacije v avstrij- skem parlamentu zavzeti energično in odločno stališče. Ti dogodki so tolikega pomena, da morajo potisniti v stran vsa strankarska in osebna vprašanja ter nasprotstva, morajo iz- zvati skupen nastop, skupen protest in skupen odpor!

Iz Dalmacije se javlja, da je tamošnja stranka prava, ki se njeni poslanci nahajajo v Sušteršičevem klubu, pripravljena v sedanjem bojnem času skleniti mir in podati narodni stranki in Srbom v Dalmaciji roko za skupen boj, isto je pričakovati tudi od obeh istrskih hrvaških poslancev, Spinčiča ter Laginje, ka- kor tudi od strani Mandiča, saj tudi ti trije po svojem političnem prepričanju pripadajo stran- ki prava; da se skupni akciji pridružijo tudi trije Slovenci Ravnihar, Rybař in Gregorin je gotovo.

Pričakovati pa je seveda, da se zavzame tudi Sušteršičev klub za skupen nastop. Ako je bilo na Hrvaškem mogoče, da so se združile stranke najnasprotnjših političnih načel, tedaj je gotovo tudi naši delegaciji mogoč skupen nastop.

Odpor proti nasilju na Hrvaškem bodi se- daj politična parola jugoslovanske delegacije. Hrvaška je danes pod Cuvajevim komisarija- tom tako zvezana, da se ne more ganiti, zato ji morajo v pomoč istorodni narodi v tostrans- ki polovici, in v avstrijskem parlamentu na- stopiti za Hrvaško! Tu ne velja izgovor, da je to ogrska zadeva, hrvaška sramota je avstrij- ska sramota!

bil odšel v K. Torej so se zatekli k domačim zdravilom. Toda niti obkladki, niti drgnjenje, niti druga sredstva niso pomagala bolniku. On je le kričal ter se zvijal kakor klopčič ali se premetaval z enega mesta na drugo.

Jurdanica si ni znala pomagati.
»Kaj, ko bi poklicali Sokolova?« je vpra- šala obrnivši se k trpečemu možu.

Stefčev je nekaj zamomljal, kakor da ne odobruje tega.

»Predlanskim sem ga poklicala enkrat sa- ma in pomagalo mi je«, je odgovorila Jurda- nica in potem se obrnila k možu: »Jurdan, po- kličimo doktorja.«

Jurdan je dal s prstom zanikalno znamenje ter kričal in stokal dalje.

»Ali čuješ, jaz pošljem po doktorja Soko- lova!« je ponovila Jurdanica.

»Nočem ga...« zajecila stavec.

»Ti ga nočeš, toda jaz te ne bom uboga- la«, reče odločno Jurdanica; na to se obrne k delavcu:

»Čono, poidi, pokliči doktorja Sokolova, kmalu!«

Čono odide proti durim, toda komaj je stopil na prag, obstane ves prestrašen po joku podobnem Jurdanovemu kriču:

»Za Boga, ne kličite ga!... Nočem tega pridanica, tega razbojnika...«

Jurdanica ga obupno pogleda.
»Nemara hočeš umreti?« zakliče.
»Naj bo, naj umrem!... Pojdite mi izpred oči, prokleti prekletci!...« je rjovel stavec.

Čez dve ure so bolečine polagoma po- legle. Stefčev, videč, da je tustu postalo boljše, se je urno oblekel in odšel v konak. Zunaj je pršalo.

LISTEK.

Pod jarmom.

Roman iz bolgarskega življenja pred osvobo- ditvijo.

Spisal Ivan Vazov. — Poslovenil Podravski.

Dva navzoča delavca odideta po prstih. Stefčev pa je gledal ves omamljen.

»Čemu me tako gledaš, ti bedak?« zakriči nanj Jurdan; »pravim ti, da so tudi moja dru- žino pokvrili ti komiteti, družino čarbodžija Jurdana, najzvestejšega sultanovega podlož- nika, pri katerem se oglašajo kajnikami* in

* Kajmakam = sedanji okrajni glavar. pašeti. Kaj potem še preostaja drugim, pro- stakom? Nekoliko pridaničev osnuje komitet tu pod našim nosom in mi gledamo na to ka- kor tele nove duri, mi trobirogovi!«

In čorbadži Jurdan je z naraščajočo jezo pripovedoval, kaj je danes odkril in doživl.

»Jaz sem se uprav danes pripravljal, da pojdem k beju«, reče Stefčev. Shajajo se na vrtu pri Bejazdiju; naj jih polove in zasliši- jo. Naložiti jim treba po dvesto palic in oni izdajo vse. Imel bi že poprej napraviti konec tej gnusni propagandi zoper državo... Kdor tu ni zadovoljen z vlado, naj gre k daskal Kle- mentovim Moskalom, namesto tega, da bi nam tu zažigal stehlo.«

Stefčev je odprl duri ter nekomu nekaj pošepetal.

»Ali veš, kdo so ti osli?« ga vpraša test.

»Glava je Sokolov!« reče Stefčev ter vrže skrivoma pogled po Lalki, pri čemur se

Avstrijska vlada, dalje skupna ministrstva morajo končati nasilja na Hrvaškem, ker sicer mora jugoslovanska zbornica tudi ta dva faktorja smatrati kot sokrivca in jima napovedati boj v avstrijskem državnem zboru in delegaciji!

Stojimo pred zasedanjem državnega zbora in delegacije, in nikdar ni bila večja potreba da nastopi jugoslovanska delegacija v trdniji in močnejši vrsti, treba bo velikega boja, zmagaja je le tedaj mogoča, ako nastopi vsa delegacija skupno.

Sedaj je čas, da se pokaže, ali imamo Jugoslovani še kaj smisla za jugoslovansko vprašanje, ki se ravno jasno odraža v skupnem jugoslovanskem klubu! Zato proč z malenkostmi, osebnostmi in strankarstvom. V prvi seji državnega zbora naj enotna »Zveza južnih Slovanov nastopi skupno in odločno za pravice in ustave pogažene Hrvaške!

Pred skupštinskimi volitvami v Srbiji.

Pred skupštinskimi volitvami v Srbiji.

V nedeljo se vrše po vsi Srbiji volitve v narodno skupščino. O kakih gotovih uspehih posameznih strank, o bodoči večini je danes nemogoče govoriti. Z vso gotovostjo se pač trdi da si pribore staro-radikalci kvalificirano večino, da si bo boj s koalicijo med mladoradikalci in narodnjaki hud in oster do skrajnosti. V navadnem času bi bilo vladati vse eno, ako ima toliko in toliko ali nekaj manj glasov večine, ali v sedanji notranji in zunanji, osobito pa v balkanski, kritični situaciji ministrskemu predsedniku ni vse eno, ako razpolaga z večjo ali manjšo večino, ker pride vsak posamezen glas do veljave in pomena. Dr. Milovanović potrebuje kot predsednik srbske vlade in vodja zunanega ministrstva močne in zanesljive večine, da more izvesti vse one vladne načrte, ki so potrebni v njih uresničitve v interesu vojnih priprav v Srbiji. V prvi vrsti se gre za najetjeh posojila, ki je potrebno za vojaške reforme in zgradbe novih železniških prog. Opozicija sedaj naprova temu posojilu, zato je usoda istega tudi zavisna od rezultatov sedanjih volitev. V staroradikalnem kabinetu, ki vodi sedaj srbske vladne posle, so se sicer v zadnjih dneh pojavila nesoglasja, zato se pa krona trudi, da poravnava vse te spore, da se ne razbije vsled malenkostnih vprašanj večina, ki hoče izvesti reforme edino v korist Srbije.

Želeti je le, da izide staroradikalna stranka kot zmagovalka iz boja, saj to je stranka, ki je v najkritičnejših trenutkih ohranila mirno kri, ki se ni dala premetiti z demagoštvom, temveč gledala le na korist Srbije. Dr. Milovanović ni samo previden in duhovit diplomat, on je tudi vesten in stvaren politik, zato je le želeti, da ostane ta politik, ki se je izkazal vselej kot mož na mestu, na čelu srbske vlade, da vodi tudi nadalje notranjo in zunanjo politiko srbske kraljevine.

Dr. Milovanović je največ pripomogel s svojo razborito in odkrito politiko do vstvarjenja dobrih odnosov z Avstro-Ogrsko monarhijo, privedel je do zaključka trgovinske pogodbe, ki je v veliko korist obema državam! Če raz to stališče je želeti tudi zmage staroradikalcev.

V notranji politiki pa je prva naloga in prizadevanje dr. Milovanovića, da ublaži političke strasti in dovede vse stranke do skupnega in pozitivnega dela.

Njegov politički, kakor diplomatski program je popolen pozitivizem in le s tem programom more Srbija korakati naprej na političkem, kulturnem in gospodarskem polju!

DNEVNI PREGLED.

Nepriustransko postopanje deželnega odbora. Za občinske volitve izdaja glasovnice deželni odbor. Značilno pa je, da so te glasovnice klerikalcem in občinam, ki so v klerikalnih rokah na razpolago v neomejenem številu, dočim jih naprednjaki dobe le toliko, kolikor jim jih da milostno na razpolago klerikalni župan dotične občine. S tem, je klerikalcem dana prilika, da pri naprednjakih bodisi z zvijačo, bodisi s silo izvajajo z naprednimi kandidati

»Nu, ali si dobro videl?«
»Tam so pri Bejadiju.«
»Zopet na vrtu?«
»Ne, ker prši, v kleti so. Zavohal sem jilt... Jaz sem zlod...«
Ta človek je bil bivši karnarski krčmar Račko. Sedaj je služil pri Jurdanu kot dninar in pri tem bil vohun njegovega zeta.
»Prinesi mi dežnik.«
Črez trenutek je Stefčev odšel od vrat. Lalka je pri durih začela razgovor. Vrgši na moža nekaj poseben, začuden in splaščen pogled, je urno odšla navzgor po stopnjicah in zginila v sobi.

V. Izdajstvo.
Ko je Stefčev prišel k beju, našel je ondi samo eno osebo: Zamanova.

Igrala sta šah. Zamanov je bil uradni vohun turške vlade in je vlekel svoje plačilo iz plovdivskega kantona. Imel je že petinštirideset let, toda izgledal je dokaj starejši. Njegovo veliko medlo in črna lica, v katerem se je kalno bliščalo dvoje črnih premičnih očes, je bilo pokrito s prezgodnjimi vrazkami ter imelo protiven in zlobn izraz. Njegove na kratko prstrižene brke so se mu že močno pobelile, kakor tudi lasje, kateri mastni in nepočesani, so mu kukali izpod umazanega fesa; od spredaj pa je imel na glavi plešo. Imel je na sebi »šajakov« jopič vijoličaste barve, ki pa je bil že davno oguljen, na katerem se je črn suknen ovratnik odurno lesketal s svojo maščobo. Visok in vitek je navadno hodil s pobešeno glavo, kakor bi mu ta upadala pod bremenom splošnega preziranja. Vsa postava tega človeka je imela na sebi pečat bede in cinizma. Navadno

popisane glasovnice, ter jim vroče nove s klerikalnimi kandidati izpolnjene glasovnice. S tem je klerikalni agitaciji odprta popolnoma prosta pot. Pa še na drug način podpira deželni odbor to nedopustno klerikalno agitacijo, dočim povsem pošteno in dopustno agitacijo na strani naprednjakov zavira. Tako je pri občinskih volitvah pri Dev. Mar. v Polju in pri St. Jakobu ob Savi, obe občini sta v klerikalnih rokah, deželni odbor naročil, da morajo biti glasovnice označene poleg pečata dežel. odbora tudi še s pečatom obč. urada. S tem je povzročil, da so dobili glasovni le oni, ki jim to dovoljuje obč. odbor, oziroma klerikalni župan. Da ob takim položaju narodnjaki sploh ne dobijo več glasovnic, kakor potrebno je jasno, dočim so te glasovnice klerikalnim pristašem v neomejenem številu na razpolago. Drugače zopet postopa deželni odbor z naprednimi občinami. Ob občinskih volitvah v Dolskem in v Dolu je deželni odbor prepovedal glasovnice opremiti z obč. pečatom ter je deželni odbor svojo pečat pritisnil na mesto, kjer ima biti občinski pečat. Na ta način je dal deželni odbor klerikalnim pristašem v teh občinah, ki sta v naprednih rokah, priliko, da jim glasovnic ni treba iskati pri županu ali v občinskem uradu, kakor morajo to storiti naprednjaki v klerikalnih občinah; ampak lahko dobe glasovnic, kolikor jih hočejo naravnost pri deželnem odboru. Pa naj še kdo reče, da naš deželni odbor ne postopa nepristranski.

Iz magistratne seje. Včeraj zvečer se je vršila pod predsedstvom župana dr. Ivana Tavčarja seja magistratnega gremija. Gospej Ivani Rusovi se je podelila gostilniška koncesija. Stavbeno dovoljenje so dobili Rudolf in Marija Lorber za enonadstropno hišo v Velhovčevi ulici št. 10. Ferdinand Vrabčič za enonadstropno vilo na Golovcu nad Anžičem, prebiterij protestantov za napravo železne ograje na betonskih postavah ob Anton Knežovi ulici. Vinku Pogačniku se dovoli dvigniti za eno nadstropje njegova hiša v Hradeckega vasi. Po poročilu mestnega vrtnarja Heinca se zviša dnevni zaslužek delavcem pri mestnem vrtnarstvu na 3 K. Daljšo debato izzove njegovo poročilo o vandalskih poškodbah v mestnih parkih in nasadih. Na predlog obč. svet. Kristana se bo zadeva pozneje še posebej obravnavala, zlasti z ozirom na potrebo otroških igrišč. Obč. svet. Knez priporoča napravo konjskega stojišča pred Uniomom. Obč. svet. Franchetti želi, da se zboljšajo z debelim gramozom nasute ceste po mestu.

Eksercicije za oficirje v Gorici. Ker se je ponesrečil načrt uvesti za oficirje obvezne duhovne eksercicije, se uprizarjajo za nje posebna duhovna predavanja. Tako je v postnem času pridigoval v Gorici neki tirolski jezuit, a sedaj so ga zadržali tam, da v kazini predava oficirjem. Obnem je vojaška komanda prisilila, da so se vsi oficirji vpisali kot člane te kazine ter se obvezali, da bodo obiskovali društvene prireditve! Kot prve prireditve pa so sedaj te jezuitske pridige, ki jih morajo oficirji poslušati. — Počasi bo pa menda le šlo, da se uvedo za oficirje obvezne eksercicije!

Nemška predrznost. Čisto hrvaška občina Kastav v Istri razpisuje mesto občinskega zdravnika. V Grazer Tagblattu pa čitamo poziv na nemške zdravnike, da naj prislojo za to mesto. Je pač skrajna predrznost teh Nemcev, ki mislijo, da se jim morajo odpreti vrata povsod, a Kastavska občina se bo gotovo premislila, predno nastavi kakega Nemca za občinskega zdravnika.

Posebne vrste ustanova. Na ljubljanskem magistratu je razobeznen razglas, ki razpisuje posebno vrsto ustanovo — za mlade politične zločince. Kakorkoli se to čudno sliši, je vendar stvar resnična in zanimiva ter kaže plemenit namen ustanovnika. Koliko mladih življenj pade v današnjih političnih bojih za svobodo narodov in ljudskih mas — in kdo se zmeni zanje. Ustanova, ki se razpisuje — 65 K — sicer ni velika, toda sama na sebi opozarja na to, kako bi morala družba skrbeti za one, ki padejo kot žrtev današnjih narodnih in socialnih bojev. Oglas se glasi: Iz fonda Leva Überke, prirodopisca, za podporo ubožnih političnih jetnikov, se razpisuje podpora 65 K 48 vin., ki jih dobi eden političnih zločincev, ki so bili obsojeni v ječo. Prosimi smejo oni 1. ki so slovanske narodnosti sploh, brez razli-

je živel v Plovdivu, toda pogostoma je pohajal tudi v druga mesta. Bil je rojak Nove Cerkve ter je ondi poznal vse, pa tudi njega so poznali vsi. Pri njegovem pojavu tukaj v tej dobi je trepetal vsakdo, kdor je imel vzrok bati se. Bilo je očividno, da je bil poslan z neko globoko nalogo. Njegova navzočnost je napolnovala ljudi s strahom in gnusom; tudi on je to čutil, toda pri tem se ni sramoval. Prezirljive poglede je odbijal brezobzirno in naduto, kakor bi hotel reči: »Čemu se čudite? to je rokodelstvo kakor vsako drugo, tudi jaz moram živeti.« Sešel se je z nekolicimi odličnimi meščani ter jih poprosil naj mu posodijo denarja. Razumi se, da nihče ni odbil prošnje takšnemu častnemu dolžniku in ljubeznivemu soobčanu. On je brezdvomno že vedel, kaj se kuha v Novi Cerkvi ter s satanskim smehom povpraševal: »Kako napreduje oboroževanje? In da je spravlil vprašanega še huje v zadregu, je dodal z zamolklim glasom: »Zaman se trudite.« In pustil ga je kakor poparjena glava na ulici. Tako nekako je včeraj govoril predsedniku komiteta. Radi te njegove zlobne odkritosrčnosti in zboldljivosti se mu je vsakdo ognil s poti.

Radi tega se je Stefčevu zelo zažarilo lice, ko je zagledal tega močnega zaveznika pri beju. Pozdravil ju je smehljaje, kakor je bil navajen in stisniviš roko Zamanovu, se vsedel, da je gledal njuno igro.

Stari bej, imajoč na sebi črn jopič, je pozdravil Stefčeva in z veliko pozornostjo nadaljeval igro. Ko se je igra končala, je Stefčev brez odloga pristopil k svojem cilju. Do podrobna je pravil o vsem, o čemur je bil poizvedel, o puntarskem gibanju, ki se je zagnezilo tudi v Beli Cerkvi.

ke verskega izpovedanja, zakonski ali nezakonski; 2. ki niso prestopili še 24. leta; 3. ki so ubožni. Ako se priglasijo več prisilcev, ima prednost oni, ki je najbolj slaboten, najmlajši ali bolan. Prošnje naj se oddajo do 31. maja na humanitetni oddelek v Pragi, ali pa na magistratu v Lvovu, Krakovu, v Ljubljani, ali v Zagrebu. — Ustanovo razpisuje magistrat glav. mesta Prage.

Za Legov spomenik. Grob Jana Lega, ki ima za naš narod mnogo zaslug stoji še danes brez — spomenika. Ob priliki sokolskega zletanja v Pragi naj tudi Slovenci pokažejo, da se znajo s hvaležnostjo spominjati mož, ki so jim posvetili svoje delo. Saj je Lega delal za nas z duhom — in z rokami, pisal je o nas in ni se strašil gmotnih žrtev, kadar je šlo za slovansko stvar, ker je treba delo pospešiti, da se pravočasno izdelata spomenik, so sklenile ljubljanske gospodične, da prirede zbirko — na čelu akcije stoji gdna Pipa Tavčarjeva. Naj bi vsak po možnosti prispeval k zbirki, da se uresniči ideja. — Grob Jana Lega stoji blizu groba Tyrša in Fignerje in bo za vselej ostal spomenik češko-slovenske vzajemnosti. Saj je Lega širil med nami tudi sokolsko idejo. S tem spomenikom izpolnimo svojo dolžnost. Zato na delo. Prispevke pobira tudi uprava »Dneva«.

Dr. Lorković zbolel. Znani neustrašeni boritelj za pravice Hrvatov in Srbov na Hrvaškem, ki je bil kakor znano pod banom Tomasičem brez vsakega povoda kaznovan na tri mesece zopora in se sedaj nahaja v ječi, je sedaj nenadoma nevarno obolel. Obbolel je tako zelo opasno, da so ga morali takoj odpeljati v bolnišnico usmiljenih bratov. Bolnik ne more sprejemati nikakih obiskov. Dr. Lorković bo prestal kazen šele 27. maja.

Afera poslanca Silbererja. »Reichspost« retira. Ko so začetkom letošnjega leta priobčili listi vest, da se pogrēša bivši socialistični državnozbornski poslanec Silberer in da je ponesrečil v gorah, so nemški krščansko-socialni listi vzdignili velikanski prah in obdolžili Silbererja, da je pobegnil v Ameriko, ker je v pekovski zadrugi na Dunaju pomeverl večjo svoto denarja. Vest »Reichsposte« se je pozneje izkazala kot čisto navadna izmišljotina. Toda »Reichsposta« kljub temu ni molčala. V očigled predstojecim dopolnilnim občinskimi volitvam na Dunaju je hotela izrabiti vso to umazano afero kot volilni manever proti socialistom in naprenjakom in je danzadnem prinašala nove senzacije v šilbererjevih defraudacijah. Zastopnik ponesrečenega poslanca je zaradi tega vložil proti »Reichsposti« tožbo. Razprava se je vršila pred kakimi 14mi dnevi. Razumljivo, da je bila »Reichsposta« pri tej priliki v veliki zadregi in ni vedela, kako bi se rešila iz zagate. Ravno dan pred razpravo je prinesla senzačno vest, da so Silbererja videli v Newyorku in navedel zato celo pričoo gospo Novak. Razprava je bila v resnici preložena, kljub temu, da o gospoj Novak ni bilo ne duha ne sluha. Toda sedaj je »Reichsposta« kar nenadoma nastopila pot retirede. Včeraj namreč prinaša vest, da je odposlala v Newyork svojega »zaupnika« k možu gospe Novak, peku Francu Novaku. Ta »zaupnik« je baje sedaj telegrafično sporočil »Reichsposti«, da je vest o Silbererju popolnoma izmišljena. Razumemo to krvavo pot klerikalnega lista. Gospodje so pač prišli do prepričanja, da bodo mrcali prejokselej svoje laži preklicati in se na to že pripravljajo. Sicer nam pa vsa ta afera zopet jasno kaže, kako podlih sredstev se poslužujejo klerikalci v boju proti svojim političnim nasprotnikom.

Visok obisk v Postojnski jami. Iz Postojne se nam piše: V torek, dne 9. t. m. je prišel iz Opatije Njega ekselena gospod minister za javna dela Otakar Trnka z družino si ogledat Postojnsko jamo. Vse mesto je bilo v zastavah. K sprejemu so prišli pred jamski vhod razen polnoštevilne jamske komisije, niti na čelu g. c. kr. okrajni glavar dr. Pilshofer, tudi gospej deželni župan Pikel, dekan Erzar in deželno sodni svetnik dr. Doljan. Njega ekselena se je izrekel pohvalno o bajnem podzemeljskem svetu.

Poročil se je prof. Binder. znani vodja kranjskih Nemcev.

Nov ljubljanski odvjetnik. V imenik ljubljanskih odvjetnikov je vpisan deželnosodni svetnik v pok. g. Fran Koblar.

Umrl je včeraj dr. Fran Vok, c. kr. notar v Ljubljani.

Okrajnemu sodniku Šinkovcu v Radovljici se je omračil um. Prepeljali so ga v sanatorij za umobolne v Pragi.

Solčni mrk in brezžični brzojav. Na dunajski meteorološki postaji, bodo dne 17. t. m., ko se pojavi solčni mrk, delali poskuse z brezžičnim brzojavom, da se pokaže kak upliv ima solčni mrk na brezžični brzojav.

ker se je dokazalo, da je delovanje istega različno ponoči od delovanja podnevu.
Kava je ena najpriljubljenjših pijač vsakega človeka. Seveda kavno prinesmo, ki si je po pravici pridobila ime najboljšega kavnega pridakta. Kava, ki ji je pridejana Kolinska kavna primes, ima namreč izborn okus, prijeten vonj in lepo barvo, torej vse one lastnosti, ki jih od vsake kave zahtevamo. Porabi tudi mnogo manj sladkorja, kar je posebno z ozirom na draginjo sladkorja važno. Kolinska kavna primes je obenem tudi pristno domače blago, in zato jo našim gospodinjam prav tople priporočamo, kajti dolžnost vsake slovenske gospodinje je, da kupuje domače blago.

Zagonetni umor v Budimpešti. Cela Budimpešta se zanima sedaj za neko krvavo zagonetno senzacijo, ki je bila razkrita v Vácijevi ulici. V podstrešnem stanovanju starega tesarja Lattinija so našli celo lužo krvi. Policija je konstatirala, da se je izvršil nasilen umor. Lattinij je bil hud pijanec in je vse svoje premoženje zapravil po gostinah. Pil je brez prestanka, noč in dan. V sedanje stanovanje se je preselil šele pred 14mi dnevi, a je prišel le zelo redkokdaj domov. Od preteklega ponedeljka ga pa sploh niso več videli. Ko je prišla v soboto dne 6. t. m. žena hišnega gospodarja v njegovo stanovanje, da iztir-

ja stanarino, je na svoje veliko začudenje zapazila v sobi mesto Lattinija veliko lužo krvi, ki je bila že napol strjena. Policija je takoj odredila obširno preiskavo, a brez vsakega uspeha. Preiskala je vse gostilne, trgovine in zakotne luknje, kjer se je vlačil Lattinij, a zastoj. Nihče ni mogel podati nikakih informacij. V Lattinijevem lavorju je bila še voda, ki je bila pomešana s krvjo, iz česar je policija sklepala, da si je zločinec po umoru še opral roke. Kam je zginilo truplo umorjenca, ni vedel nihče. Detektivji so preiskali vso hišo, kjer je umorjenec stanoval, seveda brez uspeha. Ravno v času, ko je policija v silni nervoznosti napravljala izvržbe, je dobila od nekega detektivja telefonsko poročilo, da je truplo Lattinija že najdeno in agnoscirano. Neki detektiv je namreč iz liste nepoznatih trupel spoznal, da je bilo pred tremi dnevi na železniških tračnicah najdeno truplo neznanega človeka v starosti 55—60 let. To truplo je ležalo, kakor je bilo konstatirano v zapisniku, na tračnicah. Vlak je šel čezenj in razbil lobanjo. Sele sedaj je bil zagonetni umor natančno razjasnen. Policija je dognala, da je bil starec umorjen na stanovanju, nakar je morilec spravil njegovo truplo v vrečo, jo odnesel iz hiše in truplo potem položil na tračince, da bi se mislilo, da je Lattinija povozil vlak. Umora sta usumljena neki mladi delavec in neka ženska, ki sta v zadnjem času zelo pogosto zahajala v Lattinijevo stanovanje in bila z njim v zelo tajinstvenih zvezah. Toda policija jima ne more priti na sled, četudi ji pomaga pri delu skoro vsa peštanska javnost.

Vulkanska katastrofa v Srednji Ameriki. V Mobile v Alabani je dospel neki parnik, ki je prinesel vest da je dne 5. aprila pričel vulkan Chioqui v Panami strašno bljuvati. Lava je zasula več indijanskih vasi. Na stotine ljudi je zgubilo življenje.

Nesreča v solnih jamah v Bohniji. V Bohniji v Galiciji se je v neki solni jami udrla zemlja. Delavce so še pravočasno rešili smrti.

Ponarejalec denarja. V Sarajevu so te dni aretirali akademičnega slikarja Miletića, ki je ponarejal krone, italijanske lire in srbske pare. Policija mu je prišla na sled raditega, ker sta dve deklici oddali dva napačna novca. V afero je zapletenih še več drugih oseb.

110 let star. V Lugosu na Angleškem je umrl v četretke trgovce Uihely v starosti 110 let. Starček je bil do zadnjega pri najboljši volji. Ima 10 otrok, 42 vnukov, 51 pravnukov in 8 praprnukov, torej skupno 111 potomcev.

Strela ga je ubila. Pri Livnu v Bosni je na prostem polju ubila strela nekega 15letnega dečka, ki je obležal na mestu mrtev.

Po dolgih letih. L. 1909. je bil v Sarajevu dalmatinski krošnjar Barić umorjen in oropan. Morilcu so prišli šele sedaj na sled in so ga aretirali. Orožniki so aretirali še 8 drugih oseb, ki so osumljeni, da so bili navzoči pri umoru in ropu.

Rop. Ko je prišla 20letna kajzarjeva hčerka Marija Krizaj iz Gorenje vasi na Veliko nedeljo iz Medvod sama proti domu, jo je na potu napadel neznan mladenič. Hotel jo je vreči na tla, kar se mu pa ni posrečilo. Deklica se je tako krepko branila, da je ušla iz njegovih rok. Fant ji je nato sledil, jo vrgel na tla, segel v žep in ji siloma ukradel krono denarja. Ko je prišel deklici prožni čuvaj na pomoč, je napadalec pobegnil.

Vlomil in tatvino. Te dni je neznan tat vlomil v stanovanje Antona Žerovnika v Stranški vasi in mu ukradel 10 K denarja. — Istotako je bil izvršen vlom v stanovanje železniškega čuvarja Ivana Omara v Otočah. Tat je odnesel 45 K denarja in par čevljev. — V noči dne 2. t. m. je neznan tat vlomil v trgovino Katarine Golmajer in ji ukradel iz miznice 100 K. Tat je razbil šipe, iztrgal železno ograjo na oknu in se pri tem pošteno obrezal.

Kinematograf »Ideal«. Spored za soboto 13., nedeljo 14. in ponedeljek 15. aprila 1912: 1. Pjatigorsk v Kavkazu. (Lepa popotna slika. — Samo popoldne.) 2. Naglica uglasa klavirje. (Jako komično. — Samo popoldne.) 3. Beatrice de Ferrara. (Lepa drama. Italijanski umetniški film. — Samo popoldne.) 4. Moric borilec. (Velekomično. Igra Prince.) 5. Zablubljeni Maks. (Velekomična burka; igra priljubljeni Maks Linder.) Dodatek k večernim predstavam velikanska senzacionalna detektivska zgodba »Zigomar II.« mojstrski tat proti Nic Carterju, mojstrskemu detektivu. Nadaljevanje I. dela. (Zigomar ca. Pavel Broquet.) 6. Tat v lastnem domu. (Sijajna komedija. Samo zvečer.) V torek se večja seznanja »S kapitanom Scottom na južni tečaj«.

Najboljše slovensko pivo se toči v hotelu »Ilirija«.

DRUŠTVA.

Sokol I. vabi br. članstvo na pešizlet v kroju v nedeljo, 14. t. m.: Črnuče—Soteska—(odmor) preko St. Jakobskega mostu—Sneberje—Ljubljana. Odhod izpred društvenih prostorov (Ilirska ulica 22) točno ob četrt na 2 popoldne. Bratje, udeležite se tega izleta polnoštevilno, da pokažemo, da ako tudi zatirani in preganjani, še krepko živimo! Vabimo tudi dame in Sokolske rodbine na ta izlet v lepo Posavje. Nazdar!

Sokol I. priredi 4. maja zvečer v Mestnem domu akademijo v proslavo 50letnice Sokolstva in šletnica obstoja društva.

Letošnje prireditve Sokola I. Dosedaj je odbor skupno z vadiateljskim zborom fiksiral sledeče prireditve: 1. 14. aprila pešizlet v Sotesko; 2. 4. maja akademija v Mestnem domu; 3. 9. junija društvena javna telovadba z veselic; 4. 1. oziroma 8. septembra veselica »društva za zgradbo«. Župni zlet se vrši 14. julija v Litijo-Smartno k otvoritvi Sokolskega doma; delni župni izlet pa na Turjak-Lašče 5. maja.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana opozarja svoje člane ter druge dobrotnike, da je razstava slik k delom H. Sienkiewicza v Mestnem domu odprta dne 14. aprila 1912 od 9. ure popoldne do mraka. Med tem časom je tudi razdelitev 600 daril. Ker je čisti dobiček namenjen društvu za otroško varstvo, naj nihče ne zamudi priti ta

dan na razstavo. Vstopnina, ki je tudi obenem legitimacija do darila, znaša 1 K.

Veseličo priredi telovadno društvo »Sokol« v št. Vidu v nedeljo 14. aprila 1912 pri br. Sušteršiču p. d. pri Slepem Janezu v Zapužah v korist sklada za Sokolski dom v št. Vidu. Začetek točno ob polu 6. uri zvečer. Vstopnina: 1. sedež 1 K; II. sedež 60 v. in stojišča 40 vin. K mnogobrojni udeležbi vjudno vabi odbor.

Proslava 50letnice Narodne Čitalnice v Celju se vrši v nedeljo 14. aprila v prostorih Narodnega doma v Celju. Ob 11. uri dopoldne je slavnostno zborovanje v veliki dvorani Narodnega doma. Ob 2. uri popoldne občini zbor »Zveze narodnih društev« v Sokolskem domu. Ob 7. uri zvečer v gornjih prostorih Narodnega doma večerna slavnost s sledečim sporedom: 1. Fučik: Nastop gladijatorjev. Slavnostna korajžnica. (Igra salonski orkester). 2. Alegorija. 3. Deklamacija g. R. Salmiča iz Aškerčevega »Zlatoroga« himna na solnce. 4. O. Dev: Hrepenenje (čitalniški pevski zbor pod vodstvom g. C. Preglja). 5. Bizet: Fantazija iz opere »Carmen« za glasovni in harmonij. 6. Predigra k enodejanski »Luigi Arditi«. Il bacco. (Salonski orkester). 7. Veseloigra v enem dejanju »Malomestne tradicije. 8. F. Gaal: Venec ruskih narodnih pesmi (salonski orkester). 9. A. Nedved: Zvezna (pevski zbor). 10. V. Seifert: Venec jugoslovanskih narodnih pesmi (salonski orkester). 11. Parma: Amaconke. — Za tem ples in ljudska slavnost, pri kateri svira narodna godba. Celjski Slovenci ter oni iz bližnje in daljne okolice, pridite mnogobrojno na to redko slavje, pri katerem se bomo zamislili v dobo našega narodnega prepoveda!

Slovenska Filharmonija. Opozarjamo da igra danes orkester »Slovenske Filharmonije«, po koncertu v veliki dvorani Narodnega doma. Vstopnice k koncertu veljajo tudi za sestanek pri katerem bo tudi »Slavec« in »Ljubljanski Zvon« par pesmi zapel.

Koncert »Slovenske Filharmonije«. V nedeljo dne 14. t. m. se vrši ljudski koncert pod vodstvom g. kapelnika P. Tepleya v veliki dvorani hotela »Union«. Spored prinaša to pot dela mojstrov: Čeber, Liszt, Wagner in Dvořak. Posebno opozarjamo na krasno uverturo »Oberon«, Lisztovo »ogrsko Rapsodijo«, ter Wagnerjevi »Pevci, mojstri norimberški«. Poslednji se v Ljubljani in ljudskem koncertu prvičkrat izvajajo. Koncert se vrši ob pognjenih mizah. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 60 vin.

PROSVETA.

Danes v soboto 13. tm. je koncert »Pevske župe za Ljubljano in okolico«, vrši se ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Med skladatelji pevskega vspehoda srečamo znanega harmonizatorja srbskih narodnih pesmi St. Mokranjca, ki ga koncertno občinstvo pozna po mešanem zboru »Kozar« ki ga je svoj čas z vspehom proizvajala »Glasbena Matica«. To pot poje »Ljubljanski Zvon« II. šopek srbskih narodnih pesmi, ki je zanimiv in jako efektan. Med najnovejše slovenske skladbe spada »Bela vrba se zdramila« Emil Adamiča. To je šesterglasen mešan zbor z jugoslovanskim koloritom, poln kontrapunkti in zato preneto težak, da ga bomo redko slišali peti. Vendar pa je zelo lep in ga odlikuje vse ono česar smo pri Adamiču vajeni. Koncert nudi tedaj sledeče novosti. K. M. Weber: Oberon; St. Mokranjac: Srbske narodne pesmi, II. šopek; E. Adamič: Bela breza se zdramila; A. Lajovic: Hi!; A. Foerster: Spak; Fr. Liszt: Ogrska rapsodija št. 2. Odbor Pevske župe za Ljubljano in okolico se je tedaj potrudil, da poda občinstvu dosti novega. V Ljubljani je do sedaj prirejalo le »Gl. M.« koncerte in sicer navadno samo dva. Da se koncertno gibanje nekoliko poživijo je sklenila »Pevska župa za Ljubljano in okolico« z preprijazno podporo »Slov. Filharmonije« prirediti koncerte z zelo nizko vstopnino, da je pristop k koncertom pristopen tudi onim, kateri vstopnin koncertov Gl. M. ne morejo plačati. Sedeži so po dve in eno krono, stojišča po 60 vinarjev, dijaška pa po 30 vinarjev. Dobivajo se pri zlatarju g. L. Černetu v Wolfovi ulici.

Idrija.

Literarni inspektor. Človek bi se čudil, kako vsestranske zmožnosti ima naš slavni c. kr. katehet Oswald. Ne zna samo sestavljati rekurzov, ampak prostovoljno je prevzel tudi nadzorovanje izložnega okna knjižarne Sax. V sobotnem »Slovincu« piše med idrijskimi novicami, da je dala knjižarna Sax po hišah raznašati svoj izkaz raznih knjig, ki jih ima ona v zalogi. »Sodil bi človek po tistem izkazu«, pravi doslovno, »dajmo samo dobre naše knjige, v izložbi pa ne vidimo niti ene, ampak samo in vse druge«. — Najbrže bi bilo temu literarnemu inšpektorju in njegovim prijateljem vstremeno, ako bi videli razstavljene znane škofove rdeče bukve ali pa vsaj kak ponarejen podpis! **Umazano denunciantstvo** očita »Slovincu« sobotni idrijski novičar naprednim listom. Zakaj? Zato, ker ti listi opravičeno kritikujejo nekvalificirano, izražajoče, lažljivo in žaljivo pisavo klerikalnih listov, ki jih zalagajo s svojimi produkti dvomljive vrednosti klerikalni idrijski pisarnari, ne izvemši klerikalnih fantičev pisarjev. Ti predrzni klerikalni petelinji naj dajo mir, pa bo dobro! Mi pa ne moremo dopustiti, da bi se žalili in denuncirali naši somišljenki. Tega ne čakajo klerikalci nikoli! Sicer pa naj se znani »Slovincu« novičar zaradi očitane denunciantstva prime samega sebe za nos. Denunciral je že v »Slovincu« tega in onega neštevilnikrat, in v isti sapi, ko obsoja umazano denunciantstvo, zopet denuncira občinskega tajnika! Zato si ne moremo nič drugega misliti, kakor da je dotično notico pisal na svoj naslov.

Trst in Primorje.

Slovensko gledališče v Trstu. V nedeljo 14. t. m. se uprizori zvečer drugič v sezoni Leharjevo opereto »Grof Luksemburški«. Predstava se vrši kot častni večer tržaške subrete

gdč. A. Janove. Ker gostujeta pri predstavi tudi g. L. Iličič in gdč. R. Thalerjeva iz Ljubljane, nam je pričakovati najboljših uspehov od predstave.

N. D. O. priredi 14. t. m. (v nedeljo) pešizlet v Škedenj. Zbirališče pri Sv. Jakobu ob pol 2. uri popoldne. Odhod se vrši z godbo in društveno zastavo. Na javnem shodu v Škedenju se bode poročalo: »V položaju slovenskega delavstva v Škedenju in okolici«. Govori tudi dr. V. Rybač. Po shodu se vrši veselica istotam.

»Dan« v Trstu. V nedeljo bode uprava »Dana« v Trstu zopet v popolnem redu. List bode prišel jutraj ekspresno v Trst in ga bo dobilo do pol 9. ure jutraj po tobakarnah v Trstu in okolici. S tem odpravimo nered, ki ga je v zadnjem tednu povzročilo pošiljanje lista na tobakarne po pošti.

Voznik podel z voza. Včeraj popoldne je peljal Anton Pirnat poln voz sodčkov pive skozi tunel. Ker se je voz nenadoma nagnil, je voznik izgubil ravnotežje ter padel na tlak. Mimoidoči so vstavili konje, stražnik pa je hitro pozval rešilno postajo. Zdravnik je konstatiral težko poškodbo na desnem sencu in pretresenje možgan. Z avtomobilnim vozom so ga odpeljali v bolnico.

Nesreča na parniku. 25letni Oskar Car, mornar na parniku »Evgenija« A. je včeraj delal na gornjem krovu, a pri tem padel v prvi notranji del, kjer je obležal nezavesten. Ker je zelo poškodovan so ga odpeljali v bolnišnico.

Nedolžno jagnje. »Prosim gospod komisar, zakaj so me aretirali in pripeljali semkaj?« je vprašal na policiji 24letni težak Nini Milič. »V kavarni all Universo ste hoteli okraštiti nekatero goste.« »Jaz? Sem popolnoma nedolžen. Meni so se nekateri pijani smilili, ker so zaspali za mizo, pa bi jih bil lahko kdo okral, zato sem jih hotel zbuditi«. Komisar je pa bolj verjel pričam, ki so trdile da je usmiljeni Nini stikal po žepih dremajočih gostov ter ga poslal v ulico Tigor.

Molčečnost ženske? Včeraj je prišla na reševalno postajo z potlačeno nosom in krvavimi lici neka Viktorija St., da jo obvežejo. Rekla je, da jo je nekdo naklestil — a imena ni hotela povedati.

Otrokom ne orožja! V ulici Navalii so se otroci igrali z Floberij puško. Pri tem se je puška sprožila in zadela 9letnega Arturja Vertovca v desno stegno. Krogljo je odstranil zdravnik z reš. postaje »Igea«.

O Loydovem parniku »Gisela« smo poročali, da je izgubil pri Kanej vijak. Te dni pripelje »Eutepa« pokvarjeni parnik v Trst. Potniki z poškodovane ladje so se odpeljali z »Bohemio« dalje, blago pa odpeljejo razni parniki na določene kraje.

Obtožena anarhista. Josip Chicco, 26letni časnikar iz Scole in Marcel Adriani, 29letni časnikar iz Trsta, sta začela maja lanskega leta izdajati list »Aurora«, ki naj bi bil nekaka socialna revija. Toda večina dopisov je imelo tako vsebino, da je tržaški cenzor zaplenil takoj prvo številko. Ista usoda je potem zadela še pet zaporednih števil, nakar se je izdavanje lista prepovedalo. Včeraj se je vršila pred okrožnim sodiščem obravnava proti zgoraj omenjenima. Prvi je bil obsojen na 5 dni zapore in 40 K kazni, drugi je bil pa oproščen.

Danes ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu«

KONCERT.

Po koncertu »Filharmonija«.

Resnična in pametna beseda o italijansko-slovensk. razmerju.

Ako pogledamo današnji politički boj med Slovenci in Italijani v Primorju, moramo priznati, da je v velikih točkah na obeh straneh zagrešen! Ost narodnega odpora bi morala biti uperjena le na eno stran, proti vedno naraščajočemu nemškemu življu. To dejstvo se pa vse premalo upošteva. Zato pa je razveseljiv pojav, ako se tudi iz italijanskih vrst oglašajo možni poštenjak, ki odločno ter odkrito obsoja smer sedanje politike.

Italijanski sociolog dr. Angelo Vivanti, ki je po političkem prepričanju socialist, je napisal obširno študijo Irredentismo adriatico (contributo alla discussione sui rapporti austro-italiani). V ti knjigi se bavi z vsemi aktualnimi vprašanji primorske politike.

V prvem delu knjige se obširno bavi z iridentizmom, njega načeli in zgodovino. Končno pa pride do sledečega zanimivega zaključka glede iridentističnega gibanja:

Italija avstrijskim Italijanom ne more napraviti večje usluge, nego da se častno in pošteno izjavi, da v nobenem slučaju, niti na temelju kakršnokoli dogodkov ne stremi za aneksijo avstrijske obali Adrijanskega morja.

V drugem delu knjige pa se peča o razmerju Italijanov in Slovanov v Primorju raz narodnostno stališče. Naprej konstatira, da sedanji Italijani niso potomci starih Rimljanov, temveč, da se je današnji italijanski življ razvil potom asimilacije s slovanskim. Zgodovinsko dejstvo, ki ga ni zatajiti je, da so Slovani že nad 11 stoletji v sedanjih pokrajinah primorja. Italijani so se naselili v mestih Slovani pa v okolici in notranjosti zemlje. Italijanska kultura je bila nevarna za Slovane, da jih asimilirajo italijanski element. Ko so se pa začeli Slovani prebujati in reagirati, ter se vstavljati ti kulturni asimilaciji je nastal narodnostni boj. Zanimivo so citati, ki jih navaja pisatelj iz del Italijanov iz dobe predno se je razvila narodnostna borba. Neki Fachinetti odločno nastopa proti onim Italijanom, ki so smatrali Slovane v Primorju za manjvredne ter pravi, da so Slovani pošteno, gostoljubno in odkritosrčno pleme, ter povdarja, da tvorijo Slovani večino istrskega prebivalstva. Dall' Ogario piše v listu »Faville« iz leta 1840. o Slovanih, da so plemeniti velikodušen narod! — La Gazzetta di Trieste je v letu 1848. pisala o Slovanih, da je bodočnosti Avstrije njih ter zaključuje članek

z besedami: Naprej Slovani, dovršite svoje veliko delo, ne ostanite na pol pota! Leta 1849. je priredilo »Slovensko društvo« v poslopiju »Tergestea« veliko narodno slavje, ki so se ga udeležili tudi Italijani, slovenski pesnik Vesel-Koseski je govoril pozdravni govor in omenjal tudi Italijane.

Eden glavnih propagatorjev italijanske ideje v Primorju v oni dobi glasoviti Pacifico Valussi piše jasno in odkrito, da je treba italijane opozoriti, da postanejo in ostanejo dobri prijatelji Hrvatov in Slovencev v Primorju. Njegovo mnenje je, da se bo mogel italijanski element v Primorju vzdržati veliko bolj v toleranci z Slovani nego v boju z njimi.

Od one dobe naprej se je slovanski pokret v Primorju vse bolj širil. Tako se je znašel italijanski iridentizem naenkrat pred veliko in nepričakovano zapreko: Slovan hoče ostati Slovan! Ti procesi so se vršili in se vrše še še danes v Trstu, Pulju, Gorici in po vseh krajih, kjer se je mislilo, da so že popolnoma poitalijančeni. Italijani se jeze in zdi se, da čutijo, kako se jim podirajo njih snovi (mogoče tudi Cavavijevi ideali). Odtod ta boj in bes Italijanov proti Slovanom.

»Pojdite v Ljubljano, Zagreb. Tam je vaš dom, mi hočemo biti gospodarji v svoji hiši!« Tako pravijo Italijani; Vivanti pa dostavlja, da je dom, ki govore o njem Italijani, in hočejo biti v njem gospodarji, skupen dom in sostanovalec pritičja ali posameznih nadstropij bi se ne mogli seliti po lastni volji! Ako Italijani smatrajo Slovane za stanovalec pritičja, tedaj bi bili Italijani prvi, ki bi jih klicali nazaj, ker bi hitro spoznali, da brez njih ne morejo živeti.

Nadalje govori dr. Vivante o raznih pojavih, ki jih je izzval politički in narodnostni boj med Italijani in Slovenci. Duhovito se norčuje iz računa, kako se vrši v Primorju ljudsko štetje, elegantna satira je njegova študija o obsurdnosti občevalnega jezika. Prehaja na šolstvo, kjer izjavlja, da se gode Slovanom v šolskem oziru velike krivice. Značilna pa je njegova izjava o italijanskih in slovanskih šolskih družbah, pravi namreč: Cilj Lege nationale je raznarodovanje slovenskega življa, v delu Družbe sv. Cirila in Metoda pa vidite en cilj in smoter, namreč ohranitev obstoječega slovenskega življa pod geslom: Slovan ostani Slovan!

Koncem svojega dela pravi, da je neumna in blazna misel, da bi se moglo Slovane v Primorju uničiti z nasilji, da bi se moglo ubiti njih slovansko samozavest. Tega bi se ne doseglo niti v tem slučaju, ako pridejo te pokrajine kdaj res pod italijansko vladjo!

Spregovorili smo obširneje o znamenitem delu, ker je tudi za nas Slovence skrajno zanimivo, ker dokazuje, kako visoko stoji italijanska duševna inteligenca nad kričači in onimi, ki mislijo, da so vzeli v zakup narodnostno idejo. Knjiga je vredna študija in jo priporočamo onim, ki se zanimajo za narodnostni boj v Primorju, ker potem ga bo razumel in obsodil!

Odgovorni urednik Radivoj Korene.

Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev, Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisemnim vprašanjem je priložiti znanke 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Kontoristinja s prakso zmožna obeh stenografij, obeh deželnih jezikov, samostojnega knjigovodstva, sprejme službo takoj ali pozneje. Naslov pove »Prva anončna pisarna.« 276—1

Glasben avtomat »Cecilija« z dvema valjema, skoraj nič rabljen, veljal je 3000 K se ceno proda. Naslov pove »Prva anončna pisarna.« 276—1

Meblovana soba s posebnim vhomom se išče s prvim majem. Ponudbe pod »Soba« »Prva anončna pisarna.« 278—1

Mala meblavana soba s posebnim vhomom se takoj odda v Salendrovi ulici št. 4. 266—1

Kupujte „Dan“!

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Največja zaloga moških, damskih otročjih in pristnih gorskih čevljev. Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Najpriležnejši čevlji sedanjosti.

Modni salon

Pepina Ozmec

priporoča svojo bogato zalogo

damskih in deliških modelov, športnih klobukov i. t. d. — Zalni klobuki vedno v zalogi.

Vsa popravila se izvršujejo točno in ceno.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Daljnogled, toplotmere, in zrakovere vseh vrst.

Očala, ščipalniki natančno po zdravniškem receptu.

Cenike pošiljam na zahtevo zastoj in poštine prosto.

Delikatesna trgovina

M. RAVTAR

Jurčičev trg št. 3

priporoča cenjenemu občinstvu po najnižji ceni razna zajamčeno pristna namizna in desertna

domača in inozemska vina.

Vedno sveže delikatese, šampanjec itd.

Zajtrkovalnica. Pivnica.

Eksportkranjskih klobas

Gramofoni - automati !!

tovarniška zaloga

GRAMOFON-AUTOMAT za gostilnicarje z vmetom po 10 ali 6 vin. z 20 kom. in 1000 šivank samo 95 K

FINI GRAMOFON z 10 komadi in 1000 šivank samo . . . K 30—

Za vsak gramofon pismeno jamstvo.

Gramofon-Ateljer

A. Rasberger

Ljubljana, Sodna ulica 5.

Pazite natančno na naslov. Jaz ne prodajam ur in šivalnih strojev. Imam specijelno samo gramofone, godbene automate in druge mehanične godbene stroje. Lastna delavnica za popravila.

Pišite po cenik. — Predno kje kupite, ogledite si mojo zalogo.

Vse potrebščine in vsakovrstno kolesje v zalogi.

Ker se pride dandanes pri hudi konkurenci do denarja le potom

dobre reklame

svetujemo vsem, ki hočejo kaj kupiti ali prodati, ali ki iščejo službe, da naj inserirajo v izbornem in zelo razširjenem slovenskem neodvisnem dnevniku

„DAN“

ker ima to inseriranje gotov uspeh.

Oglase za „DAN“ sprejema po najnižjih cenah „Prva anončna pisarna“ v Ljubljani, Franciškanska ulica št. 8, katera daje radevolje tudi vse za to potrebne informacije.

„DAN“ se prodaja po vseh tobakarnah po 6 vin.

Mednarodno spedijsko podjetje
R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1876.

Telefon šte. 60.

Podjetje za prevoznino c. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedija in skladišča. — Ekspresni promet ovojev. — Transport in shranitev mobilja. — Agentura avstr. Lloyd. — Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 3. — Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor. 257

Priznано najboljšo slovensko pivo iz delniške pivovarne Laški trg

se toči v hotelu „ILIRIJA“.

Kavarna je vsako noč do jutra odprta.

Št. 11.942.

Razglas.

Na podlagi § 26, lit. a, b občinskega reda za stolno mesto Ljubljano odreja podpisani mestni magistrat, da je promet po brvi čez Ljubljanico pri prisilni delavnici, odnosno pri deželni bolnici zaradi nevarnosti, da se podere, vsakomur **zabranjen**.

Prestopniki zapadejo zakoniti kazni.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 11. aprila 1912.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

Blagородni gospod

ing. HUGO UHLIŘ,

stavbeno podjetje

v Ljubljani.

Pretečeno poletje od Vas projektirana in izvršena železobetonska stavba mojega velikega, modernega svinjaka za 600 prašičev prostorna in 1000 m² tlorisne površine, zbuja splošno pozornost glede fine, moderne izpeljave.

Ob priliki skorajšnje izgotovitve stavbe, ko se uvidi Vaše solidno delo, izrekam Vam svojo popolno zadovoljnost, ter bodem priporočal Vaše podjetje vsakomur najtopleje.

Z odličnim spoštovanjem

V Logatcu, dne 4. aprila 1912.

A. Jelenec, l. r.

Brez razprodaje 75% ceneje.

Namesto da veliko anonciram sem se odločil radi draginje otvoriti separadni oddelek v souterrainu z oblekami za gospode in dame od zadnje sezije z 75% znižano ceno. Pošiljam na izbiro tudi na deželo.

Ogromna zaloga svežih najnovejših oblek in površnikov za gospode in dečke, ter konfekcije za dame in deklice po znižanih cenah.

„Angleško skladišče oblek“, O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

MIHAEL KASTNER, Ljubljana

Kongresni trg šte. 10

dobavlja najcenejše: špecerijsko blago; jedilno in živalsko sol; petrol ej (tudi v originalnih pločevinastih posodah); obdačen in neobdačen bencin za motorje in avtomobile; gasolin, cigroin za razsetljavo; gorilno olje za Diesel-motorje; vseh vrst strojno olje; parafin itd. itd.

Vse mineralne vode in studenčne produkte vedno sveže v zalogi.

Celo noč odprto
Kavarna Leon
Stari trg šte. 30.
Celo noč odprto

Del. glavica: K 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez.fond nad K 800.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

UČITELJSKA TISKARNA

Telefon šte. 118.

v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 8.

Telefon šte. 118.

Jan Legova knjižnica: Rape: Dane. Cena 1 K. Slapšak: Turki pri Sv. Tilnu, ilustrovana knjiga. Cena 1.20 K.

M. Gregorič: Otroški oder, gled. igre za mladino. 1.50 K.

Štupar: O prvinah in spojinah, ilustrov. Cena 1.50 K.

Brunet: Telovadba. Cena 4 K.

Mešiček: Beleške iz fizike in kemije. Cena 40 vin.

Marolt: Zgodovinske učne slike. Cena 2 K.

Vizitke

Engelbert Gangl: **Beli rojaki.** Cena vezani knjigi K 3.—, broširani K 2.60.

Kuverte s firmo

Jožef Ribičič: **Kraljestvo čebel.** Cena vezani knjigi 80 vin.

Trgovske račune

Knjižnica Učiteljskega konvikta: Julčka Mišjakovega zbrani spisi I., II. in III. zvezek. Cena à 1.50 K. — Rape: Mladini. Cena 1.50 K. — Gangl: Zbrani spisi. I. in II. zvezek. Cena 1.50 K.

Adamič: Slava Cesarju! Spevoigra za mladino. Cena 3 K. — Besedilo k Adamičevi spevoigri. Cena 10 vin.

Žirovnikove narodne pesmi. I. in II. zvezek. Cena à 20 vin.

Bretl: Kako si ohranimo zobe. Cena 20 vin.

Vse predpisane in potrebne šolske tiskovine.

Razni napisi na lepenkah za šole.

Novo! Popravljalna znamenja na tabelah.

Tabela o pravilnem mešanju umetnih gnojil.

Vse tiskovine za knjižnice.

Uradne tiskovine za županstva.

Vse najnovejše tiskovine za obrtno - nadaljevalne šole.

Stereotipija

Litografija

Muzikalije

Založba knjig

V „Učiteljski tiskarni“ se tiskajo: Slovenski Branik, Dan, Učiteljski Tovariš, Slovenski Ilustrovani Tednik, Rudar, Domače ognjišče, Zvonček, Popotnik, Naša Bodočnost, Gasilec, Zarja, Tobačni delavec.